

Posudek bakalářské práce

Autor bakalářské práce: Barbora Jůzová

Název bakalářské práce: Počátky knihtisku v Čechách a na Moravě

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Petra Večeřová

Oponent: PhDr. Richard Šípek

Hodnocení: velmi dobře

Cíl práce:

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce bylo na základě odborné literatury charakterizovat jednotlivá tiskařská centra Čech a Moravy prvotiskového období a srovnat vývoj a produkci jednotlivých tiskařských center s postizením rozdílů mezi Čechami a Moravou.

Shoda se zadáním diplomového úkolu:

Zadání diplomové práce bylo v podstatě splněno ve struktuře i obsahu.

Struktura práce:

Předkládaná bakalářská práce je členěna do pěti částí a doplněna přílohami, které se skládají z tabulek a obrázků. Krátký závěr, zařazený mezi kapitolu č. 5 a seznam použité literatury není číslován, ani není uveden v obsahu.

V první kapitole se autorka zaměřuje na shrnutí podstaty vynálezu knihtisku a nejvýznamnější etapy života Johanna Gutenberga.

Ve druhé kapitole podrobněji rozebírá tiskařská centra v Čechách, počínaje Plzní a popisem nejstarší vrstvy zde vydaných prvotisků. Neopomíná zmínit ani problematiku datace Kroniky trojánské. Pokračuje popisem dalších měst, kde pracovali knihtiskařské dílny - Vimperk, Prahy, Kutné Hory.

Třetí kapitola je věnována tiskařským centrům na Moravě - Brnu a Olomouci.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na tiskaře přelomového období, kteří tiskli před i po roce 1500.

V páté kapitole se autorka věnuje srovnání tiskařských center v Čechách a na Moravě. Následuje krátký závěr, který shrnuje celou problematiku.

K textu jsou připojeny přílohy, které se skládají z tabulek, přehledů a obrázků.

Volba informačních zdrojů:

Autorka předkládané bakalářské práce uvádí v soupise použité literatury 41 publikací a elektronických zdrojů. Vyčíst jí lze přílišné lpění na starších, kompilačních nebo populárně naučných pracích, byť autorka prokazatelně znala odkazy na novější pramennou literaturu – viz například Voitovu Encyklopedii knihy a zde uváděné odkazy na literaturu či Dodatky I. dílu Knihopisu zpracované Emmou Urbánkovou. Na tento problém byla autorka několikrát při přípravě textu upozorňována. Například problematika nejstarší vrstvy českých prvotisků je zpracována podle práce Dr. Urbánkové z roku 1976 bez přihlídnutí k jejím novějším pracím.

Zcela špatně je v použité literatuře citována práce Dr. Kneidla:

KNEIDL, Pravoslav. *Strahovská knihovna Památníku národního písemnictví = Bibliotheca Strahoviensis = Stragovskaja biblioteka = The Strahov Library = La Bibliothèque de Strahov = Die Strahover Bibliothek*. 1. vyd. Praha : Památník národního písemnictví, 1988. 206 s.

Chybí název článku (Kronika trojánská a nejstarší prvotisky vytištěné v Čechách), ročník (11), rok (1976) a stránkování (160-188). Proč autorka cituje v použité literatuře rok 1988 místo roku 1976 je mi záhadou, když celou citaci má použítu v textu – viz stranu 10, 2 odst.

Není citován Knihopis Digital se kterým jsme společně mnohokrát při konzultacích pracovali.

Stylistická úroveň práce:

Autorka používá odbornou terminologii. Při bližším čtení se dá zjistit, že text jednotlivých kapitol je složen z mnoha na sebe navázaných citátů z prostudované odborné literatury. Tím dochází k těžkopádnosti textu, opakování již známých informací a případným odchylkám ve významu, když je citát přesunut do jiného kontextu. Jednotlivé přebírané pasáže jsou korektně citovány. Spojovací text je stručný, místy minimální.

Například: strana 11, 1 odst. „...plzeňský měšťan Mikuláš Bakalář Štětina. V období jednoho roku 1498-1499 vydal tento zručný tiskař nejméně osm ne sice velkých, ale zajímavých tisků.“, 3 odst. „Od roku 1498 zde začal pracovat lis Mikuláše Štětiny Bakaláře, který v krátkém období let 1498-1499 vydal nevelké, ale zajímavé tisky.“

Strana 6 „*Kronika trojánská* je považována za první tisk na našem území. Jako datum tisku se uvádí rok 1468. Ovšem někteří badatelé tento rok připisují vzniku rukopisné předlohy a vznik samotné kroniky k roku 1476. Většina z nich však hájí časnější letopočet 1468 a dovozují, že *Kronika* je vůbec nejstarší knihou tištěnou v Čechách. (VOIT, 2006, str. 697)“

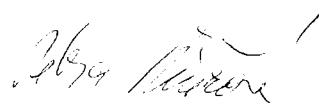
Místy měla autorka problémy se skloňováním latinských názvů tisků (například strana 7 „...první český tisk je Statuta synodalia Aernesti“, strana 8 „Dobrovský ... pokládá plzeňské vydání latinských Statuty synodalia Aernesti...“, „Z nejstarších domácích prvotisků znal Dobrovský ... čtyři: 1. (z originálu): českou *Kroniku trojánskou*, označenou nejasně rokem 1468, 2. (z originálu): latinskou Statuta synodalia Aernesti, tištěnou v Plzni 1476...“, „...datoval poté zavedení knihtisku do Čech podle Statuty synodalia Aernesti rokem 1476.“)

Formální úprava práce:

K formální úpravě práce nemám zásadních připomínek. V obsahu není uveden závěr, který je zařazen mezi pátou kapitolu textu a seznam použité literatury.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě

V Praze, dne 29. srpna 2007

PhDr. Petra Večeřová